2026年9月9日 星期三
责 编:莫耐兴 一 审:杨文静 二 审:李 冰 美 编:田安琦
贵州民族报

凯里“绣里淘”解锁生活新体验

Kaix Liix “Kgaox Xebt Laih” Douv Saip Nyongc Sais Meik Nyanl Maenl Naih

□ 吴运镇 龙仙桃

近日,在黔东南苗族侗族自治州凯里市苗侗风情园的“绣里淘”非遗集市,重庆游客李佩瑶本只为避暑而来,却意外“收获颇丰”:“绣片很精致、有趣,买了不少,还给同学淘了条项链,还走上‘村T’舞台体验了一把,很好玩。”

而像李佩瑶这样的年轻面孔,近来在集市里并不少见。

耳机包、杯垫、蝴蝶银饰……这些兼具实用功能与审美趣味的小物件,正悄然成为年轻人的心头好。“向黔方”非遗文创店店主向芳一边整理货品,一边笑着告诉笔者,她去年看准“绣里淘”的人气与前景,于是便把店开到了这里。

向芳一直钟情于非遗文创。她在设计产品时,敏锐地捕捉到一个需求:年轻人生活节奏快、压力不小。“所以我们特意在产品里融入一些能让人感到温暖、放松的‘情绪价值’。”这份洞察,精准地击中了都市青年的心理需求。

集市里,这样的非遗小物件随处可见。一只绣着蜡染的杯垫,触摸时能感到棉布的温润,仿佛也感知到手艺人几小时的专注时光;一只蓝白苗绣纹样的耳机包,随身携带,像一份小小的仪式感;一枚蝴蝶银饰摆在办公桌上,加班间隙看一眼,心情也跟着轻快起来。好看、耐用,还有一股“治愈感”,这恰是年轻人愿意为之买单的理由。

趋势之下,商户们各有打算。向芳的产品均为手工制作,每件都留有匠人“温度”。她计划开发更多兼具民族韵味、实用功能与情绪价值的产品,“把文化传承下去,也让更多人收获一份快乐。”

看准这一趋势的,不止新商户。经营二十余年的纹银银饰店店主田彪,将蜡染、刺绣融入银饰,让传统首饰更轻、更时尚,“吊坠、耳环、项链线上线下都卖得很好。”

文旅市场的火热,为集市注入了源源不断的人气。如今,“绣里淘”非遗集市经营主体已增至近千户,苗绣、蜡染、银饰等品类超过6100种,今年上半年,苗侗风情园景区接待游客149.31万人次,实现旅游总花费2.84亿元。数据显示,仅今年7月份,苗侗风情园接待游客49.9万人次,实现综合旅游收入6680余万元,日均游客量超过1.6万人次,年轻游客占比最大。

如今,“村T”走秀为集市持续引流,看秀、逛集、体验、消费环环相扣。老手艺正借“绣里淘”这一平台,以更轻盈、更温暖的方式,融入年轻人的日常。非遗的传承,不再只关乎保护,更成为一种可触摸、可消费、可治愈的当代生活方式。

Maenl dees,nyaoh Qeenc Dongh Nanc nyenc miiul nyenc gaeml zil zil zouh Kaix Liix miiul gaeml fongh qenc wieenc kgah“Kgaox Xebt Laih”feih yic biingc gix,gkegt heengp Congc Qenp Liix Peip Yaoc gods yah baov map lebl dunl,mieeh kgeis touk“daenl nangc lis kgius”.“Bangh xebt nabl nuiv gungc、douh yangh,dieis buh kgeis yuns,naengl daengh tongc xoc laih lis diiuc lionh kgoc,naengl qamt qak wul taic ‘cenh T’ bail dans weex lieeux il xonh,lail lamt kaenk.”

Nas naengl nyenc nyix kgeev Liix Peip Yaoc yangh,pungt naih nyaoh kgaox biingc gix buh kgeis yuns dungs.

Deih eex jih、sinh duix、menv nyaenc mas maens……kgoil yangh xonh uns gaenx lail yongh nyimp lail yagc naih,dangv wanp gkenp menv eiv kgaox longc nyenc nyix daengl.mungx nyenc jus puk“Xangp Qeenc Fangh” feih yic wenc cangl naih Xangp Fangh il mangv jinx kuak,il mangv gol lebc jil zeex,maoh nyinc beel nuv lail“Kgaox Xebt Laih”qik nyenc nyimp gkenp kgunv lail,lenc xuh deic puk gkeip touk kgah naih map.

Xangp Fangh bens sais xogp weex feih yic wenc cangl.Maoh saoh yangh xonh xic jah,sais longc piadt liadt menh touk il nadl jiv jods:nyenc nyix dah nyanl maenl jens soh、souc semp kgeis yuns.“Yuih naih kgoil diiul kguv nyaoh kgaox yangh xonh nail kgal laos il nyil ‘sungp wap lix nyongc’ douv nyenc sais longc saos womv、songk xenp qat qebt menv jah.”Sax naih guangl liangl,wox beenh kuak douh sais longc nyenc nyix senl xingc lail taok.

Kgaox biingc gix,menv yangh xonh uns feih yic naih jenl dal lis nuv. Il bangh sinh duix tiiup menv yaems naih,yangh buds maoh xuh tiingk wox miinc yal saos naemh,jongs kgeev buh tiingk wox mungx sangh seik neip miac weex kgongl jodx maenl yangx;Il nadl deih eex jih lis wuic xebt miiul kgaemv bagx naih,jaemh xenp xaengp nyeeuk,kgags tiingk kuanp sais buh doul nyenc jonv dal nuv;Il diiuc menv nyaenc mas mens pait nyaoh wul xongc banl gongh,dangc dav kgal banh xic jah nguingv il dal,sais longc buh gaenx qat qebt daengl.Lail yagc、jenv deic,naengl lis il nyil“Xaok Sais Longc”, naih koup douh jingv mangc nyenc nyix hangt yuih maoh ugs sinx.

Ngeenx xongl il naih,kgoil nyenc weenk kgags lis meix xangk.yangh xonh Xangl Fangh naih ledp diangs dah miac weex,nadl nadl ledp liuuc lis saos miac mungx sangh.Maoh xangk baov daengv ugs eengv gungc hangc yangh xonh gaenx lis gaeml miiul teec seec、lail xeit nyimp qenc xip jal zic jah map,“deic wenc fap xonc luih bail, buh saip eengv gungc nyenc xup lis il nyil sais kuanp.”

Nuv lail siup wok il naih yangh, kgeis yah puk weenk meik.Gkeip lis 20 dah nyinc nadl puk nyaenc wuic menv nyaenc naih duc jus Tieenc Biaoh deic menv yaems、wap xebt kgal laos menv nyaenc,douv hangc menv gaos kap kgunv map naih eengv qat xenp、eengv douh xebp,“menv xaengp xenp、dieengv kap、lionh kgoc, kgaox wangx nugs wangx xedt beel siup lis lail gungc.”

Dangc weenk wenc liix naih gkudt lail,daengh biingc gix yedl laos qik nyenc laoh laoh kgeis duv.Mads naih,“Kgaox Xebt Laih”feih yic nyenc weex weenk gungc lis geel tinp dol, xebt miiul、menv yaems、menv nyaenc kgoil naih lis piat dah 6100 daengs; Nyinc naih jodx nyinc wul,miiul gaeml fongh qenc wieenc sibs gkegt heengp 149.31 weenh nyenc xonh,xup lis sinc heengp 2.82 saens kuaik.Lis suk lebc daol,yah nyaoh nyinc naih pungt dunl 7 nguedx,miiul gaeml fongh qenc wieenc sibs gkegt heengp 49.9 weenh nyenc xonh,xup lis kgus menv sinc heengp 6680 dah weenh kuaik,maenl lis gkegt heengp piat 1.6 weenh nyenc xonh,gkegt heengp nyenc nyix xih tongp gungc.

Mads naih,“cenh T” qamt taic daengh biingc gix diaemx guags yeek, naengc yik、heengp biingc gix、xenk xik、dieis kuak, quik quik daengl sabs.Menv dinl miac kgaov liail lis“kgaox xebt laih” jagc pienc taic naih,aol nas naengl eengv qat qedt、eengv saos womv,laos nyanl maenl laengx xic nyenc nyix map. feih yic xonc sibs naih,kgeis jingv yah yuv kamt lail,eengv yuv gkenp il hangc nyanl maenl saemh naih buds touk、dieis lis、xaok lis jah.

（来源:天眼新闻 翻译:姚仕威 译审:潘永荣）

双语新闻
汉文·侗文对照

文学欣赏

桃夭

Waldaauz Doongc

桃之夭夭,灼灼其华。
之子于归,宜其室家。
桃之夭夭,有蕡其实。
之子于归,宜其家室。
桃之夭夭,其叶蓁蓁。
之子于归,宜其家人。

Waldaauz aangldoongc, ndinglah lumc fiz.
Maixnix rongzlail, raanz gvaanl banzlih.
Waldaauz aangldoongc, ndanlmas duangsdeng1.
Maixnix rongzlail, leglaanl riml daangz.
Waldaauz aangldoongc, mbael il rumz bil.
Maixnix rongzlail, raanz gvaanl banzndil.

（汉文·布依文对照 摘自《布依语载诗行·诗经》 翻译/译审:王正直）

如梦令·常记溪亭日暮

Hxak Dliangb But·Niangb Dins But Eb Ngit Hnaib Dol

常记溪亭日暮,沉醉不知归路。兴尽晚回舟,误入藕花深处。争渡,争渡,惊起一滩鸥鹭。

Niangb dins but eb ngit hnaib dol,Baf diax ax bub diot but gil.Ngas hvib dol hmangt bax niangx lol,Hsad hsut bus leit bangx diongb wangl.Qab niangx bet tad wenl,qab niangx bet tad wenl.Ngangs cot fal dax jit hfud bil.

【汉文·苗文(中部方言)对照 文:李清照 翻译:姜冰冰 译审:张成】

阿普擦尔瓦下的歌

一件擦尔瓦	[illegible]
压住山野的风霜	[illegible]
从晨露浸湿的田坎出发,	[illegible]
走到落日染红的村庄	[illegible]
烈日下,它撑开一片阴凉	[illegible]
风雨里,它挡下漫天寒凉	[illegible]
白天披在肩头,伴劳作奔忙	[illegible]
夜晚悬挂土墙,陪火塘星光	[illegible]
它吸饱了荞花的香气	[illegible]
听惯了月琴的悠扬	[illegible]
那些被岁月揉出来的皱	[illegible]
藏着阿普半生山野的过往	[illegible]
远行的人裹紧它奔赴远方	[illegible]
山高路远,也不会迷失方向	[illegible]
每一缕羊毛都浸着彝乡温度	[illegible]
每一道纹路都唱着故土歌谣	[illegible]
它沉默无言	[illegible]
却陪着彝家儿女	[illegible]
站在群山之间	[illegible]
守好这片故土山河	[illegible]

（汉文·彝文对照 文:莫色尼古 翻译:文明菊 译审:罗德显）

揠苗助长

Dlut Yib Jas Hlieb Dail

古时候,宋国有一位农夫,天天守在田埂上,眼巴巴望着地里的禾苗。

日子一天天过去,别的庄稼都在慢慢生长,可他家的禾苗,看上去好像一点儿也没长高。农夫心里急得团团转:“怎么长得这么慢!什么时候才能收获粮食啊?”他冥思苦想,终于想出一个“好办法”。烈日当空,他一头扎进稻田,弯着腰,把一棵棵禾苗使劲往上拔。一棵、两棵……整片田地的禾苗,全都被他拔高了一大截。太阳快落山时,他才直起酸痛的腰,累得满头大汗,胳膊又酸又麻。他得意洋洋回到家里,气喘吁吁地与家人炫耀:“今天可把我累坏了!我帮田里的禾苗长高一大截!”

他的儿子听了,满心好奇,连忙跑到田里去看。眼前的景象让他大吃一惊:原本绿油油的禾苗,全部蔫蔫地倒在地上,根都脱离泥土,全都枯死了。

原来禾苗要靠自己慢慢扎根泥土,一点点生长。人为强行拔高,破坏了它的根基,禾苗只会死去。

这个故事告诉我们:做事情要遵从事物本身的规律,千万不要急于求成。一味强求快,反而会把事情弄糟。

Niangb sangs lul hxot id,niangb Songd Guaif maix ib dail naix ait gheb, hnaib hnaib ved niangb ghab hxangb lix gid waix,zangt mais bub diub ngit laib lix gid niangs bangf dol yib.

Ghab hnaib ib hnaib hnaib yangk mongl,dol naix bangf dol gheb gid sail niangb gid gid vut dax,ait nend nenx zaid bangf dol yib,ngit dax ax hvib ib nenk.Dail naix ait gheb nongd jox hvib jul hvib wat,nenx nenx hot:“Ait deis liangs ghal nial ait nongd!hxot deis jef dot dol vob gad af?”Nenx nos mongl nos dax,ghax nenx dot ib laib“ghab jit vut gid”.Niangb diot laib hnaib dangt dlox khob,nenx ghax dlenl zat dax laib lix mongl,ghongl jox diub,dlut ib tiuk tiuk yib jit waix dax.Ib dail、ob dail……laib lix nongd bangf dol yib,sail gos nenx dlut hvib dax ib yangd.Laib hnaib nongt liuf nil hxot id,nenx jef deix diub nent id dax,gos ves hniangk hfud hniangk nax dlod,dol hxenb bil hxub gab gib lib.Nenx ghangb hvib gud hvud diangd lol zaid,buk lot hak hak des diub zaid dol naix hmat hot:“Hnaib nongd wil gos ves wat,wil ait diub lix bangf yib liangs hvib dax ib ngol!”

Nenx bangf dail daib hnangd yangx,nenx jus deix gas nias,ghax zuk zat leit diub lix ngit.Nenx jus ngit bongf ghab mais dot ib dik:Dol yib bend nox bongb yongb,sail bab liol gos dab jul,jox ghab jongx sail dex ghad dab,sail das jul yangx.

Dol yib bend senk nongt des nongf jox gid dluf ghad dab,ib nenk nenk hlieb dax.Dail Naix dax dlut hvib dax, bal nenx bangf ghab jongx jul,dol yib ghax maix jus das dail.

Laib ghab niangs ghot ghax xangs dol naix hot:Ait gheb nongt hnangd dol gheb bangf jox hfud gid,ax gid naf hvib dot hvit.Jus jox hvib nenx gangt git,dail ait dol gheb bal jul.

（选自《孟子·公孙丑上》 翻译:吴里城 译审:张成）

寓言故事
汉文·苗文(中部方言)对照